

Regeringens proposition

1978/79:172

om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker;

beslutad den 22 mars 1979.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga det förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

OLA ULLSTEN

INGEMAR MUNDEBO

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås – som ett led i omläggningen av redovisningssystemet för bankinspektionen – att kostnaderna för ersättning till bl. a. sådan revisor som utses av bankinspektionen för uppdrag i sparbank skall erläggas direkt av banken och inte som f. n. av bankinspektionen med medel som erhålls genom särskilda bidrag från sparbankerna.

Förslag till Lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker

Härigenom föreskrivs att 84 § lagen (1955:416) om sparbanker skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Till bestridande av kostnaden för tillsynsmyndighetens organisation och verksamhet *ävensom av kostnaden för ersättning åt revisor, ombud eller likvidationsrevisor, som förordnas enligt 81 § eller 82 § 1 mom.*, skall varje sparbank årligen erlægga bidrag efter visst, för sparbankerna lika förhållande till sammanlagda beloppet av de utav sparbanken vid utgången av nästföregående kalenderår förvaltade medlen; dock *må bidraget till bestridande av kostnaden för tillsynsmyndighetens organisation och verksamhet icke överstiga sju tusendels procent och bidraget till bestridande av kostnaden för ersättning åt revisor, ombud eller likvidationsrevisor icke överstiga fyra tusendels procent* av nämnda belopp.

Föreslagen lydelse

84 §¹

Till bestridande av kostnaden för tillsynsmyndighetens organisation och verksamhet skall varje sparbank årligen erlægga bidrag efter visst, för sparbankerna lika förhållande till sammanlagda beloppet av de utav sparbanken vid utgången av nästföregående kalenderår förvaltade medlen, dock *högst med sju tusendels procent* av nämnda belopp.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1979.

Bidrag som avses i 84 § får, i den mån tillsynsmyndigheten finner det skäligt med hänsyn till storleken av sparbanks förvaltade medel och dess överskott, användas till att helt eller delvis bestrida kostnaden för ersättning till revisor som förordnas enligt 81 §. Bidragen får dock inte användas för sådant ändamål efter utgången av år 1984.

¹ Senaste lydelse 1963:600.

EKONOMIDEPARTEMENTET

Utdrag
PROTOKOLL
vid regeringssammanträde
1979-03-22

Närvarande: statsministern Ullsten, ordförande, och statsråden Sven Romanus, Mundebo, Wikström, Wirtén, Rodhe, Wahlberg, Hansson, Enlund, Lindahl, Winther, De Geer, Cars, Gabriel Romanus

Föredragande: statsrådet Mundebo

Proposition om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker

Enligt 81 § tredje stycket lagen (1955:416) om sparbanker skall bankinspektionen för varje sparbank utse en revisor. Om en sparbank går i likvidation, kan bankinspektionen enligt 82 § 1 mom. samma lag förordna dels ett ombud som skall närvara vid likvidatorernas sammanträden, dels en likvidationsrevisor. Bestämmelser med motsvarande innehåll finns även för övriga kreditinstitut som står under inspektionens tillsyn. Kostnaderna för sådana revisorer och ombud betalas direkt av de institut, där uppdragen utförs, med undantag för sparbankerna. För deras del gäller enligt 84 § sparbankslagen att varje sparbank är skyldig att årligen erlagga ett bidrag som är avsett att täcka kostnaderna för de av bankinspektionen utsedda revisorerna och ombuden. Bidragen förs till en särskild inkomsttitel på driftsbudgetens inkomstsida. Ersättningarna utbetalas av bankinspektionen som för ändamålet disponerar ett särskilt utgiftsanslag, Revision av sparbankernas förvaltning.

Det nu berörda finansieringssystemet innebär att sparbankerna, till skillnad från övriga bankinstitut, har ett kollektivt ansvar för ersättningarna till de angivna uppdragstagarna. Motivet för detta har varit att förhindra att de mindre sparbankerna skulle belastas med oproportionerligt höga kostnader för den i lag ålagda revisionen. Genom att kostnadsbidragen är differentierade i förhållande till sparbankernas storlek har finansieringssystemet inneburit att de största sparbankerna kommit att subventionera de mindre i fråga om kostnaderna för revisor m. m.

I samband med att förslag till ett nytt redovisningssystem för bankinspektionen år 1977 utarbetades inom ekonomidepartementet tog inspektionen upp frågan om att avveckla det särskilda anslaget till revision av sparbankernas förvaltning. Bankinspektionen föreslog i skrivelse den 21 juni 1977 att den nuvarande ordningen för utbetalning av ersättningar till sparbanksrevi-

sorer m. fl. skulle upphöra och att övergång skulle ske till samma system som för övriga kreditinstitut, dvs. att sparbankerna var för sig betalar ersättningarna i enlighet med bankinspektionens beslut. I en bifogad promemoria framhölls bl. a. att den nuvarande ordningen innebär ett avsevärt administrativt merarbete som har ökat i och med att arbetsgivaravgifter skall erläggas för vissa men inte alla revisorer. Jämfört med att sparbankerna själva betalar ut arvoden och reseersättningar till både de av inspektionen utsedda revisorerna och till de av huvudmännen valda, framstår den nuvarande ordningen som påtagligt orationell. För de allra minsta sparbankerna bör emellertid en undantagsregel t. v. finnas. Beträffande några sparbanker skulle revisionskostnaden nämligen kunna ta i anspråk hela eller i vart fall en stor del av rörelseöverskottet. Inspektionen bör därför få möjlighet att i sådana fall täcka revisionskostnaden helt eller delvis med hjälp av medel från sparbankernas allmänna tillsynsbidrag. Som ett riktmärke för tillämpningen av undantagsregeln bör gälla att sparbankens omslutning inte överstiger 5 milj. kr. och att dess överskott inte är större än 10 000 kr. Sammanlagt rör det sig om ca fem sparbanker och en revisionskostnad om 12 000–15 000 kr. om året. Eftersom dessa sparbanker i regel inte representerar någon rationell företagsstruktur, bör undantagsregeln gälla övergångsvis och endast under särskilda förhållanden tillämpas mer än fem år.

Svenska sparbanksföreningen har tillstyrkt bankinspektionens förslag.

För egen del vill jag anföra följande.

Som ett led i omläggningen av det statliga budgetsystemet har riksdagen beslutat att fr. o. m. budgetåret 1979/80 införa ett nytt redovisningssystem för bankinspektionen (prop. 1976/77:130, FiU 1977/78:1, rskr 1977/78:19 och prop. 1977/78:100 bil. 10, NU 1977/78:57, rskr 1977/78:329). I samband med att förslag till det nya redovisningssystemet lades fram i budgetpropositionen år 1978 aviserades även ett förslag om avveckling av det speciella anslaget för revision av sparbankernas förvaltning (prop. 1977/78:100 bil. 10 sid. 43–46). I årets budgetproposition (1978/79:100 bil. 10 sid. 51) har jag utgått från att i fortsättningen sparbankerna själva – i likhet med vad som gäller för andra bankinstitut – direkt skall ersätta de av bankinspektionen utsedda revisorerna och ombuden. I enlighet härmed har jag föreslagit att bankinspektionens särskilda anslag för bestridande av kostnader för sparbankernas revision avvecklas fr. o. m. budgetåret 1979/80, och att sparbankerna i fortsättningen själva får svara för sådana kostnader.

Med hänvisning till det sagda föreslår jag att 84 § sparbankslagen ändras på det sätt som bankinspektionen har föreslagit. I likhet med bankinspektionen och sparbanksföreningen anser jag att det av hänsyn till de minsta sparbankerna bör finnas möjlighet för inspektionen att under en övergångstid helt eller delvis bidra till att täcka deras kostnader för revisorer som inspektionen förordnar enligt 81 § sparbankslagen. Bidrag bör komma i fråga endast för sparbanker med mycket begränsad omslutning enligt de riktlinjer

som inspektionen har angett. Vidare bör övergångsbestämmelsen i enlighet med inspektionens förslag gälla endast under fem år.

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen

att antaga inom ekonomidepartementet upprättat förslag till lag om ändring i lagen (1955:416) om sparbanker.

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga det förslag som föredraganden har lagt fram.

